

Legujabb

Jégszekrények

Legmodernebb

**Jégszekrény
Fagylaltgép**

Zománcedény

legujabb

petróleumfűző

versenyárban

**BRUCKNER
VASUDVARBAN**

rakoznak majd egymás mellé. Öt évszázad bízánci művészete zsufolódik össze majd ebben az olajospadlóú iskolai tanteremben, műremekben, amelyeket mind Szegeden kutattak fel.

A második termet a német, a tirol, a salzburgi

gótika

alkotásainak tartották fenn. Néhány csodálatos darab kerül bemutatásra itt. A terem egyik legértékesebb darabja az alsórajnai szárnyas oltárkép, amely világhírű darab és jelenleg begavári Back Bernát tulajdonában van. Szerepel a dr. Glattfelder Gyula csanádi püspök tulajdonát képező Gerard Honthorst-kép is, amelynek címe: „A gyermek imádása”. A XVI. századból való egy fából faragott szobor, amelynek értéke ma már szinte felbecsülhetetlen, azt a jelenetet ábrázolja, amint Szent Bernát leemeli a keresztről a Megfeszítettet, Veidt Stoss, vagy valamelyik követője metszette remekbe. Eredeti Lucas Cranach kép is szerepel ebben a teremben.

Az olasz reneszansz

minden szépségét tükrözi vissza a harmadik számú terem, amelynek egyi legértékesebb képe Cesare da Sesto „Mária a gyermekkel” című műve. Lionardo da Vinci tanítványa méltóképpen reprezentálja ezzel a képpel az olasz reneszanszt. Látható egy Giovanni Bellini-követő képe is, amely egyike a kiállítás legszebb darabjainak és a megyés főpásztor tulajdona. Ebben a teremben látható majd a kiállítás egyik legértékesebb darabja Tintoretto: „Szent Rókus a kolerások között”. Ez a kép is a püspöki palotát díszíti. Egy-egy Moretto és Ribera, Tiepolo díszíti még többek között a termet. A kiállítás egyik legérdekesebb darabja a svájci-olasz Giovanni Segantini „Az esti ima” című gyönyörű, korszakot jelölő képe.

A negyedik terem

a barokk-művészet

terme. Szerepel benne Hans Gasse, a bécsi barokk egyik legnagyobb mesterének remek szobra, egy Greccora emlékeztető barokk-kép, amely a Minoriták tulajdona. Bajos volna azonban felsorolni mindazt a szépséget és értéket, amelyet a kiállítás lelkes rendezői felkutatottak a szegedi rejtékhelyen és most először tárják a nyilvánosság elé.

Az emeleten

a modern egyházművészet

képviselői kaptak helyet; csupán egy-két nevet említünk a sok közül: Molnár C. Pál, Aba-Novák Vilmos. Egyébként az egész emeletet a régi és újabb

szegedi művészek

képei foglalják el. Itt sorakoznak egymás mellé Rausch Ferenc, Barabás Miklós, Horváth Mihály, Schäffer Béla, id. Vastagh Géza és György, Tölgyessy Arthur, majd Nyilassy Sándor, Szőry József, Károlyi Lajos, Papp Gábor, Heller Ödön, Kukovetz Nana, Zombory Lajos, a legujabbak közül: Balogh Margit, Mihályi, Parobek, Erélyi, Vinkler, Tóbiás, Kopasz Márta, Bordás, Buday, Dinnyés, Csizmázia, Boga Aranka és a többiek művei.

A kiállítás épületét a rendőrség őrzi éjjelnappal, tekintettel az ott felhalmozott nagyértékű műkincsekre.

Kerékpárosok!

Elsőrendű kerékpárokat engedményes áron részletek adom. Gumikat és alkatrészeket most filléres áron kaphat Szántó Sándornál Szeged, (Kiss D. palota) Kiss u. 2

Legenda egy kicsiny kápolna harangjáról

Mária am Trezisce, Rogaska Slatina mellett, 1938 július.

Csodálatos összevisszaságban tombol a hatalmas Istennek e kicsiny házában régen mult évszázadok kora.

A torony ablakai a gótikus stílusról beszélnek, az oltár figurái a barokk aranyos ragyogásába visz el bennünket. Az északi oldalon vagy egy oltár: szüzi reneszánsz. A boltívek: a késői román stílusban készültek. A sekrestyében a falra akasztva szembe néz velünk a Boldogságos Szűz képe. Minden vonalában hasonló ahhoz, amihez Passauban és a krajnai Brezisceben járnak processióba a hívek. Az ajtó felett évszám: 1665, ebben az évben építették a régi kápolnához az új szárnyat. A főoltárt az Ur 1765 esztendejében szentelte fel a Görögországból érkezett Franz Anton de Tosta tiszteendő ur. Ugyanebben az esztendőben került a templomba Szent Valentin képmása. A Szent a dühöngő járványok idején vigyázott a falvak jámbor népére.

Négy harang a kicsiny toronyban.

A legrégibb még a gót stílus korából való. A felírása ezt hirdeti: „Mária, mater gracie, mater misericordie.” Mária, kegyelem anyja, Mária, irgalom anyja... A legnagyobb harangot — ez a legfiatalabb — 1867-ben öntötte Samari mester Ljubljában. A legkisebb harangon 1724-ről beszél az évszám, a középső 1643-ban készült. Ezen így szól a felírás latinul: ...és áldott legyen neve az Urnak...

Nyári napokon százan és százan zárandokolnak ebbe a kicsiny kápolnába.

Szent Valentin szobra alatt öreg asztalon áll egy vaskos könyv. Mindössze három esztendő. De máris közel négyezer név van benne. Aki eljön ide, ebbe a kicsiny kápolnába, beleírja nevét a könyvbe.

Azt tartja a néphit — már évszázadok óta —, hogyha valaki ájtatos szívvel lelkének valamely vágyára gondol és abban a pillanatban megrántja a legrégibb harang lefelé lógó kötelét, akkor a Boldogságos Szűz felviszi a kívánságot Istenhez az égbe és a kívánság teljesedésbe megyen.

„Sóhajok útjának” nevezik a keskeny ösvényt, amely felvezet a kápolnához.

Aki azért megy fel, hogy megrántsa a harang kötelét, ezen az úton nem szólhat egy szót sem. Amig csak felér: nem nyilhat beszédre az ajka.

Keskeny az ösvény és meredek.

Naponta nagyon sokan mennek fel rajta Rogaska Slatináról a kápolnába.

Mondja nekem Jernej Perko, a templom gondnoka — öreg ember, valamikor polgármester volt Sveti Krizben —, hogy három év előtt meszelték újra a templom falát.

... Kár ...

Ez a fal tele volt névvel. Azok irták a nevüket ide, akik megfordultak a templomban. Telé volt névvel a templomnak mindegyik fala. Két-száz esztendő nevei fakultak itt. Az egyik sarokban olvasható volt János főherceg neve is. Azé a főhercege, akit ma már Orth Jánosnak ismer a világ...

A falakat bemeszelték és azóta a látogatók a könyvbe írják a neveiket...

A sekrestyében öreg szekrényben vannak a misemondó pap ruhái. Az egyiken ezt a felírást olvasom: „gespendet Graf Ernst von Bissingen k. k. Kammerer seiner Majestät Kaiser Ferdinand...”. Bizonyosan a gróf ur is kívánt magának valamit, amikor meghuzta kötelét a kicsiny haragnak.

Az oltár mögötti nyílásban egy koponya és két lábszárcsont.

Perko barátom azt mondja nekem: egy szentnek a relikviái.

A koponya tele van firkálva. Nevekké. Monogrammo keresztül szurt szívekben. Öreg dátumok. Szerelmes emberek még a szent koponyáját se hagyták békében...

Szemben egy kicsiny hegy. A neve: Treziisce. Magyarul e szó piacot jelent. Ugy mesélik:

E hegyen valamikor kastély állott és a kastély előtt piac terült el. Fukar, zsupori, Istentől el-

rugaskodott gróf élt a palotában. Hozzá ment fel a környék népe és őt kérte meg: építsen kápolnát a hegyre. A gróf kidobta a parasztokat és azt mondta nekik: „a tüzes ménkö csapjon belém és a férgek egyenek meg, ha én egy poltarát is kiadok templomépítésre.” Az emberek haza mentek és a maguk keserves keresményén építették fel itt a Boldogságos Szűz templomát. A fukar grófon beteljesedett a saját átká: férgek falták fel és villámcsapás ölte meg. Egy földrengés elsüllyesztette a kastélyát is. Ma már csak egy krátereszerű sziklatemető van az egykor palota helyén.

... Az Isten meghallgatta a kívánságát...

Talán: azóta hívják „Wunschkapelle”-nek ezt a kápolnát.

*

A kicsiny templom a sveti-krizi főesperességhez tartozik.

Egy és fél kilométernyire áll a sveti-krizi templom Rogaska Slatinától.

A főesperes ur származására magyar: Vajda Gyulának hívják, ő maga már Varasdinban született, de a nagyszülei még Magyarországon éltek. Kedves ur, szívesen áll rendelkezésemre, ambar rendkívül sok a dolga. Halomszámra hevernek előtte levelek Bécsből, Möllersdorfból, Linzből, Gmundenből, az új Ausztria polgárai expressz levelekben kéri az itt nyugvó, vagy itt született nagyapák keresztleveleinek kivonatát...

Öreg, megkopott matrikulák hevernek a tiszteendő ur előtt és azokból keresi ki az adatokat. A munka sürgős. Még Urnapjának délutánján is dolgozik.

... Bécsben, Möllersdorfbán, Linzben és Gmundenben türelmetlenül várják a választ.

De azért szakít magának időt a főesperes ur és szívesen beszél a Trezisce dombjára épült és Máriának szentelt kápolnáról.

— Bizonyos az — mondja —, hogy e kápolna a főesperesség legrégibb temploma. Írások nem szólnak a koráról, de a stílusa után ítélve, a műérték nyolcszáz esztendőnek tartják a templomot. A XII. században vethették meg az alapjait. A legendáról én is hallottam és most szándékosan azt feldolgozni. Bizonyos, hogy évszázadok óta tartja magát a vidéken a hit, hogy ha egy istenfélő ember a harang kötelének megrántása közben valamire gondol, úgy kívánsága teljesedésbe megyen. Annalesekink sok-sok olyan esetet jegyeztek fel, amikor a Boldogságos Szűz teljesített a kívánságokat.

*

... Mint egy felkiáltójelel emelkedik ki a dombok között az a kisebb hegy, amelyre a csodatevő kápolna épült.

Kupalakja van a hegynek, akárcsak a Donátinak, amelynek tetejéről hatalmas márványkereszt hirdeti a Hitet. Szerte-széjjel mindenféle templomok, kápolnák. A legtöbbje kicsinyke pirinyó. Kápolnákkal szórták tele itt a hegyek és dombok tetejét: félik és imádják erre felé az emberek az Urat...

... Gloria in excelsis Deo ...

Megyünk lefelé a hegyről, odafenn most szólal meg a harang...

Valaki behunyt szemekkel erősen gondol valamire, vagy — valakire...

... Adja Isten, hogy a kívánsága teljesedésbe menjen...

J. P.

Most vegyen

brilláns, gyémánt és arany ékszereket, márkás svájci órákat, mert most rendkívül olcsón vásárolhat

Mülhoffernél

Széchenyi tér 9.

Nagy választék!

Alkalmi vételek!

Legjobb minőség!

Arany-, zálogjeggyelváltás magas áron!